

IN1010 våren 2019

Onsdag 6. februar

Arv og subklasser

- del 2

Stein Gjessing
Institutt for informatikk

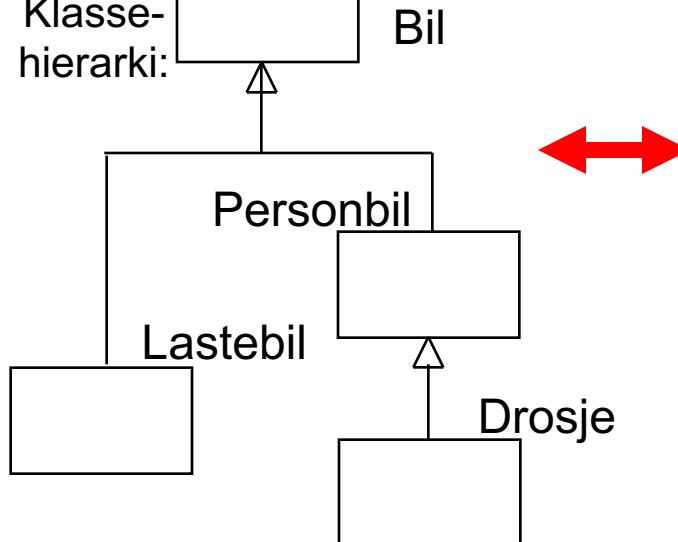

Dagens tema

- **Virtuelle** metoder
som er det samme som
- **Polymorfi**
- **Når bruker vi arv / når bruker vi komposisjon**
- **Konstruktører i subklasser**

”Virtuelle” – ”Polymorfi”
- fine navn, men det er
ikke så vanskelig

Klasse-
hierarki:

Bil

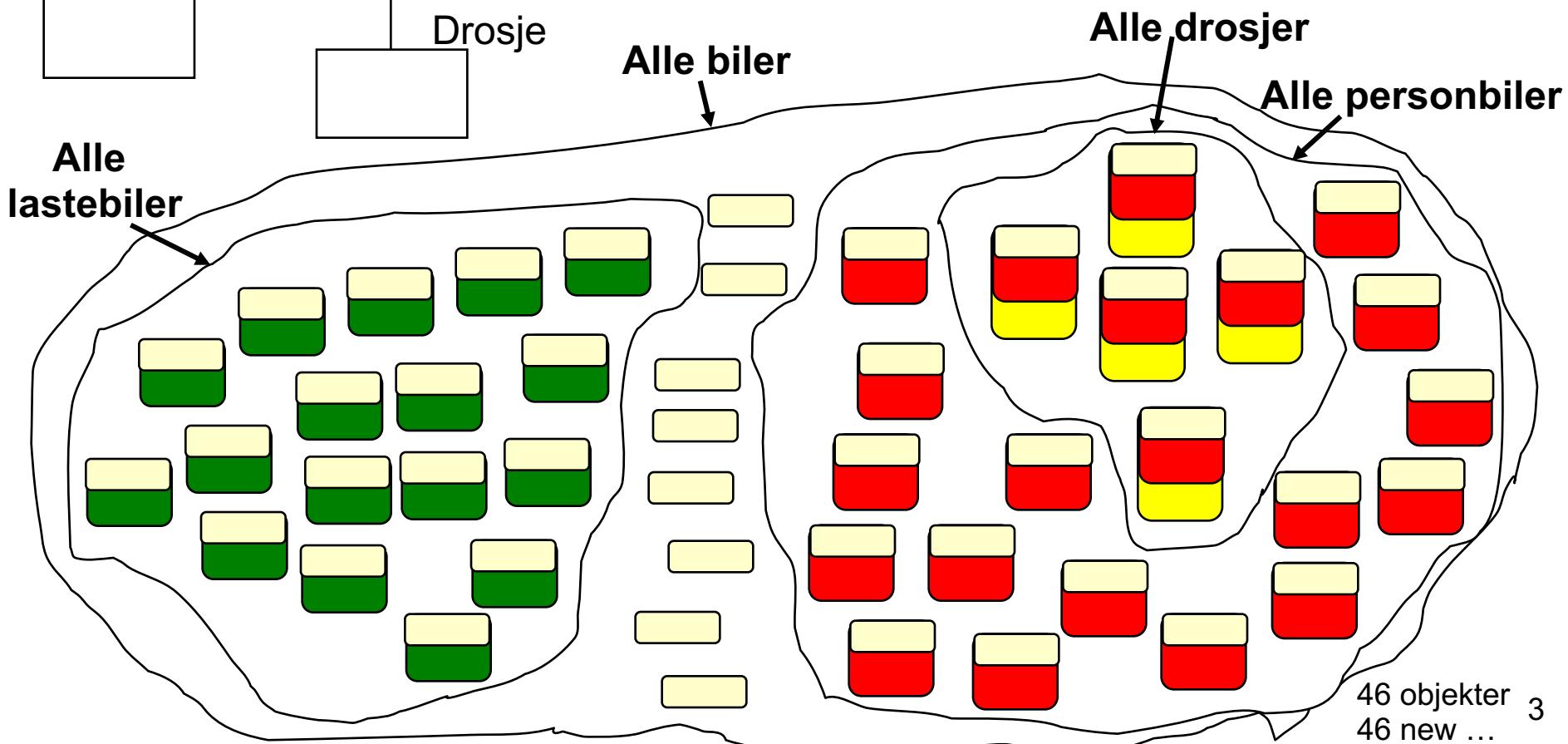
Personbil

Lastebil

Drosje

Repetisjon: Subklasser

```
class Bil { <lys beige egenskaper>}  
class Personbil extends Bil { <røde egenskaper>}  
class Lastebil extends Bil { <grønne egenskaper>}  
class Drosje extends Personbil { <gule egenskaper>}
```


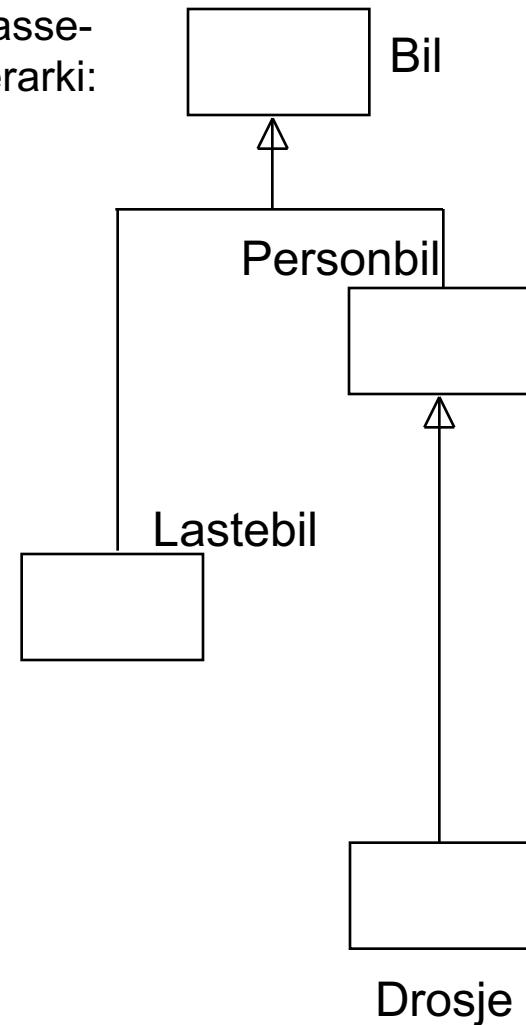
```
class Bil {  
    protected int pris;  
    public int skatt( ) {return pris * 0.25;}  
}
```

```
class Personbil extends Bil {  
    protected int antallPassasjer;  
    public int skatt( ) {return pris * 1;}  
}
```

```
class Lastebil extends Bil {  
    protected double lastevekt;  
    public int skatt ( ) {return pris * 0.5;}  
}
```

```
class Drosje extends Personbil {  
    protected String loyveld;  
    public int skatt ( ) {return pris * 0.25;}  
}
```

Klasse-
hierarki:


```
class Bil {  
    protected int pris;  
    public int skatt( ) {return pris * 0.25;}  
}
```

```
class Personbil extends Bil {  
    protected int antallPassasjer;  
    public int skatt( ) {return pris * 1;}  
}
```

```
class Lastebil extends Bil {  
    protected double lastevekt;  
    public int skatt ( ) {return pris * 0.5;}  
}
```

```
class Drosje extends Personbil {  
    protected String loyveld;  
    public int skatt ( ) {return pris *0.25;}  
}
```

protected int pris
public int skatt() {return pris*0.25;}

protected int pris
public int skatt() {return pris*0.25;}
protected int antPassasjer
public int skatt() {return pris * 1;}

protected int pris
public int skatt() {return pris*0.25;}
private double lastevekt
public int skatt() {return pris*0.5;}

protected int pris
public int skatt() {return pris*0.25;}
protected int antPassasjer
public int skatt() {return pris * 1;}
protected String loyveld
public int skatt() {return pris*0.25;}

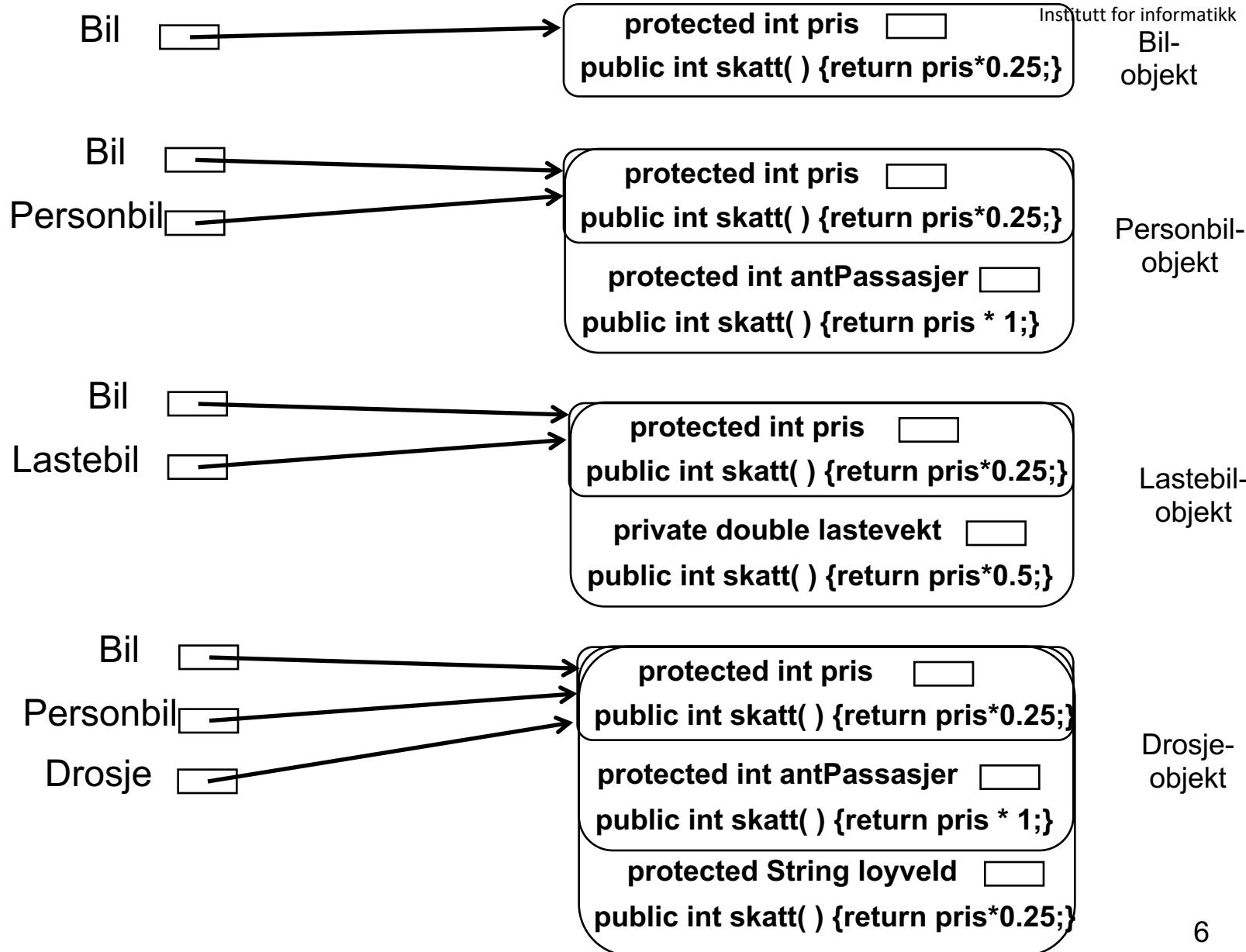
Personbil-
objekt

Lastebil-
objekt

Drosje-
objekt

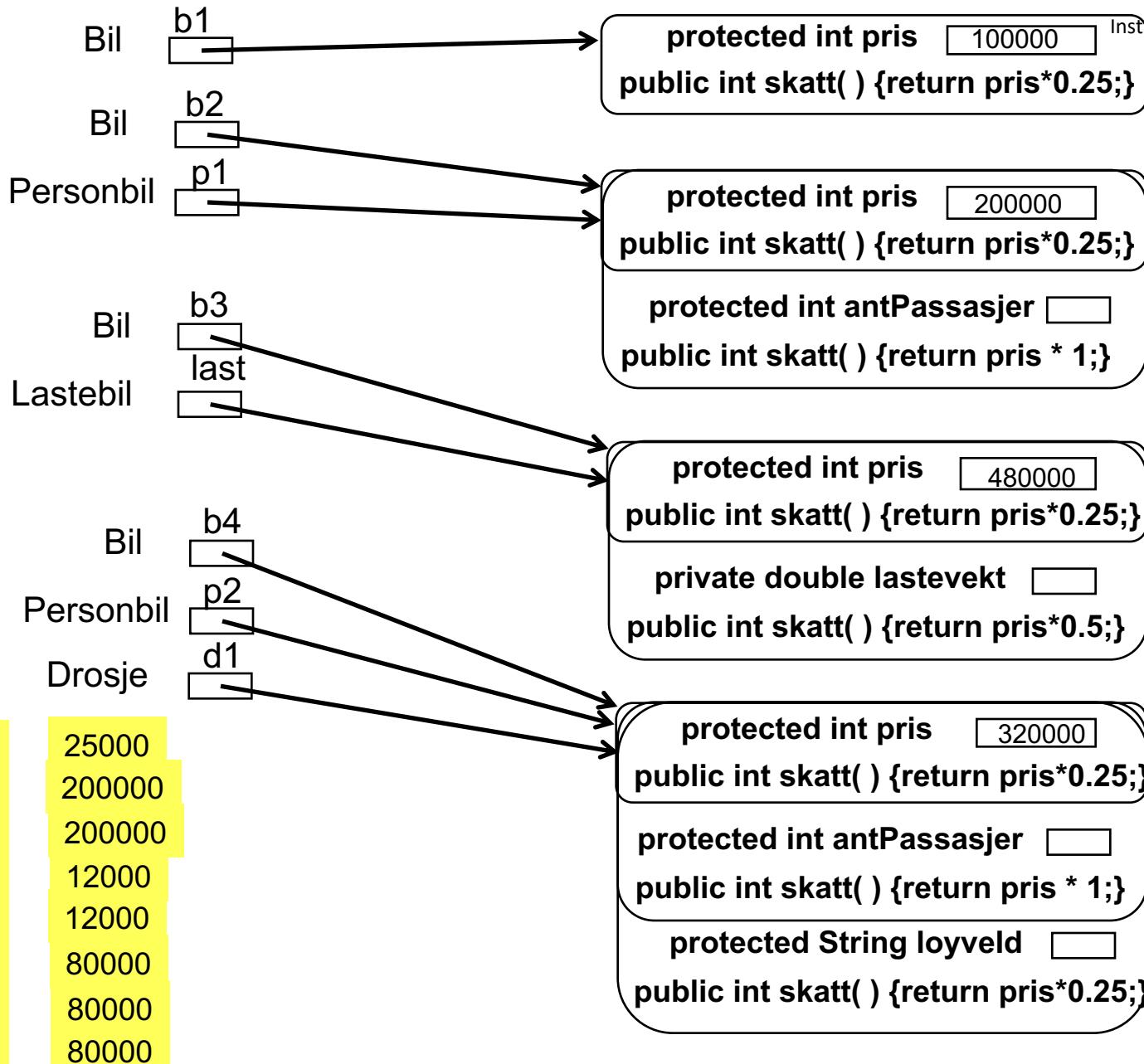

Polymorfi: eksempel

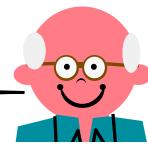
Polymorfi: eksempel

Omdefinering av metoder - polymorfi

- Vi har sett at med subklasser kan vi utvide en eksisterende klasse med nye metoder (og nye variable)
- En subklasse kan også definere en metode med *samme signatur* som en metode i superklassen, men med ulikt innhold.
- Den nye metoden vil omdefinere (erstatte) metoden som er definert i superklassen
- Metoder som kan omdefineres på denne måten kalles *virtuelle metoder*
- I Java er alle metoder virtuelle, så sant de ikke er deklarert med **final**

Virtuelle metoder = polymorfi

Polymorfi: Nytt eksempel

```
class VanligHund {  
    // ...  
    public void bjeff() {  
        System.out.println("Vov-vov");  
    }  
  
class Rasehund extends VanligHund {  
    // ...  
    public void bjeff() {  
        System.out.println("Voff-voff");  
    }  
}
```

For objekter av typen
VanligHund er det
denne metoden som
gjelder.

For objekter av typen
Rasehund er det
denne metoden som
gjelder.

VanligHund

Rasehund

VanligHund v

```
public void bjeff() {  
    System.out.println("Vov-vov");  
}
```

Rasehund r

VanligHund g

```
public void bjeff() {  
    System.out.println("Vov-vov");  
}
```

```
public void bjeff() {  
    System.out.println("Voff-voff");  
}
```

Anta dette programmet:

```
VanligHund v = new VanligHund();  
Rasehund r = new Rasehund();  
VanligHund g = r;
```

Hva skrives ut ved hvert av kallene:

v.bjeff();
r.bjeff();
g.bjeff();

Vov-vov
Voff-voff
Voff-voff

Instrument inst

Oppgave:

Hva skrives ut når programmet

Musikk.java kjøres?

```
void skrivDefinisjon() {  
    System.out.println("Et instr . . .");  
}
```

```
void skrivDefinisjon() {  
    System.out.println("Et piano . . . ");  
}
```

```
class Musikk {  
    public static void main (String[] args) {  
        Instrument inst = new Piano();  
        inst.skrivDefinisjon();  
    }  
}  
  
class Instrument {  
    public void skrivDefinisjon () {  
        System.out.println  
            ("Et instrument er noe man kan spille på");  
    }  
}  
  
class Piano extends Instrument {  
    public void skrivDefinisjon () {  
        System.out.println  
            ("Et piano er et strengeinstrument");  
    }  
}
```


Instrument

Piano

Instrument inst

```
void skrivDefinisjon( ) {  
    System.out.println("Et instrum . . .");  
}
```

```
void skrivDefinisjon(String overskrift) {  
    System.out.println( . . . );  
    System.out.println( "Et piano . . .");  
}
```

Musikk versjon 2

Hva skjer i dette tilfellet?

```
class Musikk {  
    public static void main (String[] args) {  
        Instrument inst = new Piano();  
        inst.skrivDefinisjon();  
    }  
}  
  
class Instrument {  
    public void skrivDefinisjon () {  
        System.out.println("Et instrument er noe man kan spille på");  
    }  
}  
  
class Piano extends Instrument {  
    public void skrivDefinisjon (String overskrift) {  
        System.out.println(overskrift);  
        System.out.println("Et piano er et strengeinstrument");  
    }  
}
```


Instrument inst

void skrivDefinisjon(String overskrift) {

System.out.println(...);

System.out.println("Et instrument ...");

}

void skrivDefinisjon() {

System.out.println("Et piano ...");

}

Musikk versjon 3

```
class Musikk {  
    public static void main (String[] args) {  
        Instrument inst = new Piano();  
        inst.skrivDefinisjon();  
    }  
}  
  
class Instrument {  
    public void skrivDefinisjon(String overskrift) {  
        System.out.println(overskrift);  
        System.out.println("Et instrument er noe man kan spille på");  
    }  
}  
  
class Piano extends Instrument {  
    public void skrivDefinisjon () {  
        System.out.println("Et piano er et strengeinstrument");  
    }  
}
```

Hva skjer a ?

Programmet
lar seg ikke
oversette

- Når vi ser på et objekt via en superklasse-peker, mister vi vanligvis tilgang til metoder og variable som er definert i subklassen.
- Dersom en metode i subklassen også er definert (**med samme signatur**) i superklassen har vi likevel tilgang via superklasse-pekeren, fordi objektets "dypeste" metode brukes.
Slike metoder kalles virtuelle metoder, og denne mekanismen kalles polymorfi.
- Det som er relevant er derfor *hvilke* metoder som finnes i superklassen (med hvilke parametre), men *ikke* nødvendigvis *innholdet* i metodene.

Samme signatur = samme navn og nøyaktig samme parametre (ikke inkl. returtype i Java, men Java protesterer hvis gal returtype)

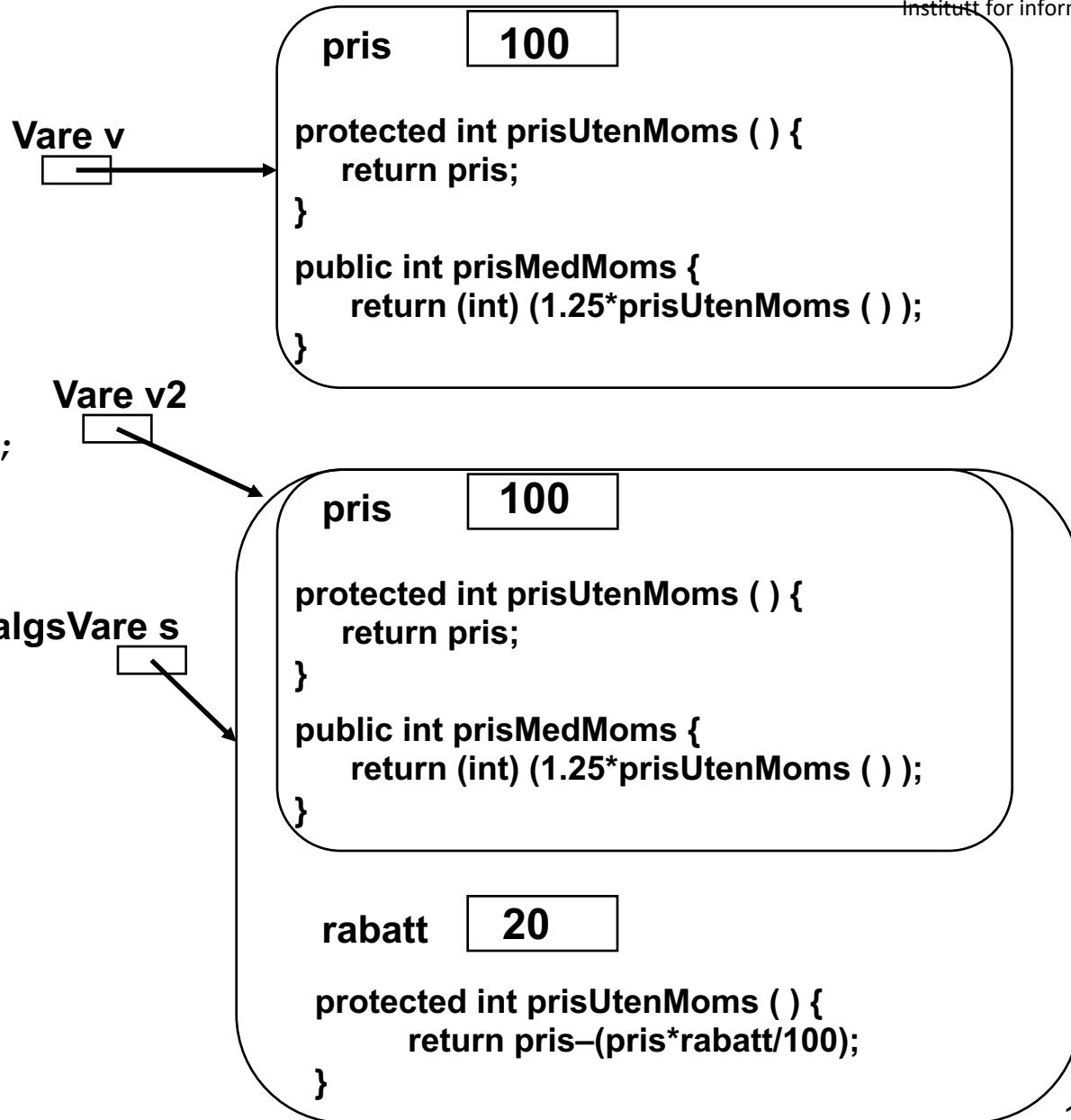
```
class Vare {  
    protected int pris;  
    public void setPris(int p){pris = p;}  
  
    protected int prisUtenMoms () {  
        return pris;  
    }  
  
    public int prisMedMoms () {  
        return (int) (1.25*prisUtenMoms());  
    }  
}  
  
class SalgsVare extends Vare {  
    protected int rabatt; // I prosent...  
    public void setRabatt(int r){  
        rabatt = r;  
    }  
    protected int prisUtenMoms () {  
        return pris-(pris*rabatt/100);  
    }  
}
```

```
Vare v = new Vare();  
v.setPris(100);
```

```
SalgsVare s =  
    new SalgsVare();  
s.setPris(100);  
s.setRabatt(20);  
Vare v2 = s;
```

Hva blir nå:

```
v.prisMedMoms();  
s.prisMedMoms();  
v2.prisMedMoms();
```


- I universitets-eksemplet så vi at klassene Student og Ansatt (før vi hadde lært om subklasser) hadde nesten like skrivData-metoder:

```
// I klassen Student:  
public void skrivData() {  
    System.out.println("Navn: " + navn);  
    System.out.println("Telefon: " + tlfnr);  
    System.out.println("Studieprogram: " + program);  
}  
  
// I klassen Ansatt:  
public void skrivData() {  
    System.out.println("Navn: " + navn);  
    System.out.println("Telefon: " + tlfnr);  
    System.out.println("Lønnstrinn: " + lønnstrinn);  
    System.out.println("Timer: " + antallTimer);  
}
```


Nøkkelordet **super**

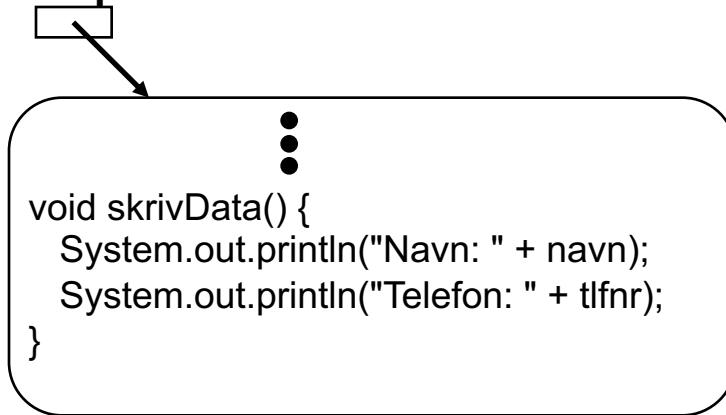
Nøkkelordet **super** brukes til å aksessere variable / metoder i objektets superklasse. Dette kan vi bruke til å la superklassen Person ha en generell **skrivData**, som så kalles i subklassene:

```
// I klassen Person:  
public void skrivData() {  
    System.out.println("Navn: " + navn);  
    System.out.println("Telefon: " + tlfnr);  
}  
  
// I klassen Student:  
public void skrivData() {  
    super.skrivData();  
    System.out.println("Studieprogram: " + program);  
}  
  
// Tilsvarende i klassen Ansatt:  
public void skrivData() {  
    super.skrivData();  
    System.out.println("Lønnstrinn: " + lønnstrinn);  
    System.out.println("Timer: " + antallTimer);  
}
```

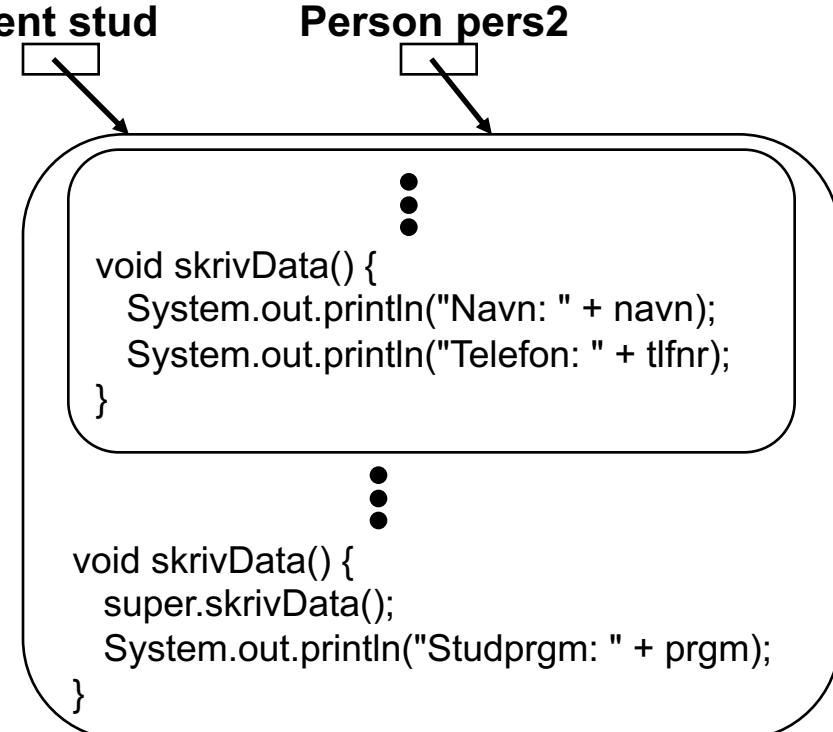


```
class StudentRegister {  
    public static void main(String [] args) {  
        Student stud = new Student();  
        Person pers = new Person();  
  
        stud.skrivData();      // Her brukes definisjonen i Student  
        pers.skrivData();     // Her brukes definisjonen i Person  
  
        Person pers2 = stud;  
        pers2.skrivData();   // Hvilken definisjon benyttes her?  
    }  
}
```

Person pers

Student stud

Regel: Det er objekttypen, ikke referanse-typen, som avgjør hvilken definisjon som gjelder når en metode er virtuell.

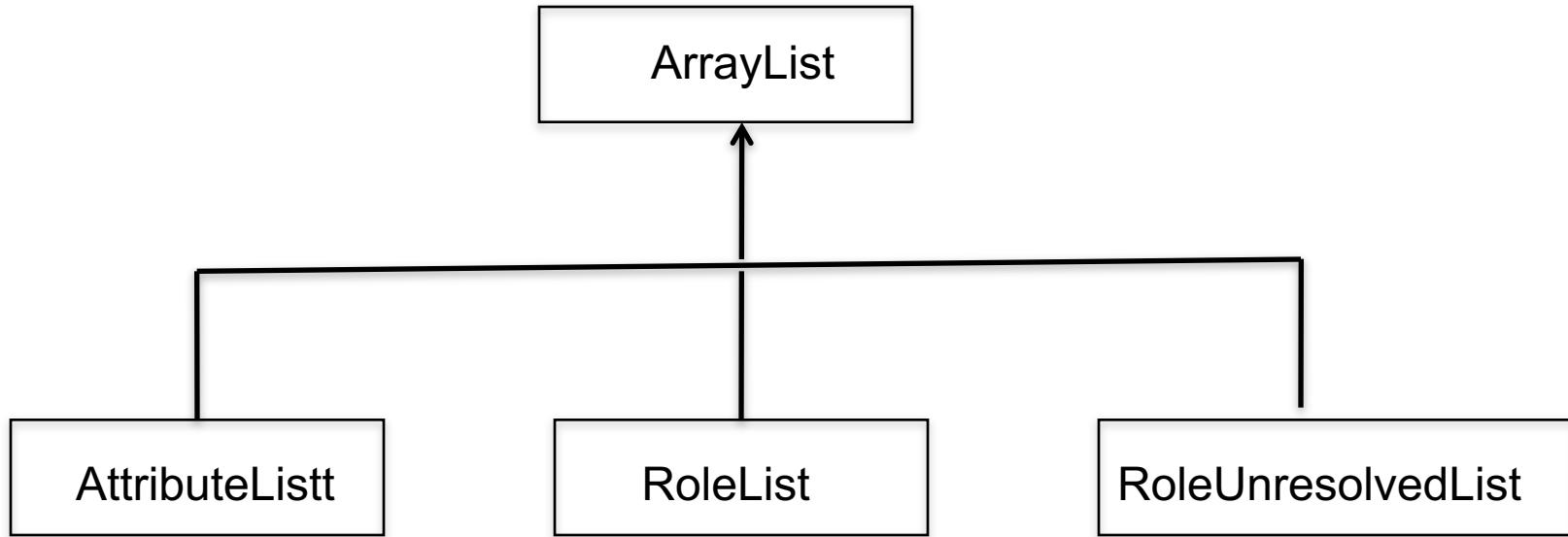

Omdefinering av **variable**

- En subklasse kan også omdefinere (skyggelegge) variable som er definert i superklassen.
- MEN: Dette bør IKKE brukes!!!
 - Sjeldent nødvendig
 - Reduserer lesbarheten
 - Kan føre til uventet oppførsel
- Og mer trenger dere ikke å vite om det...

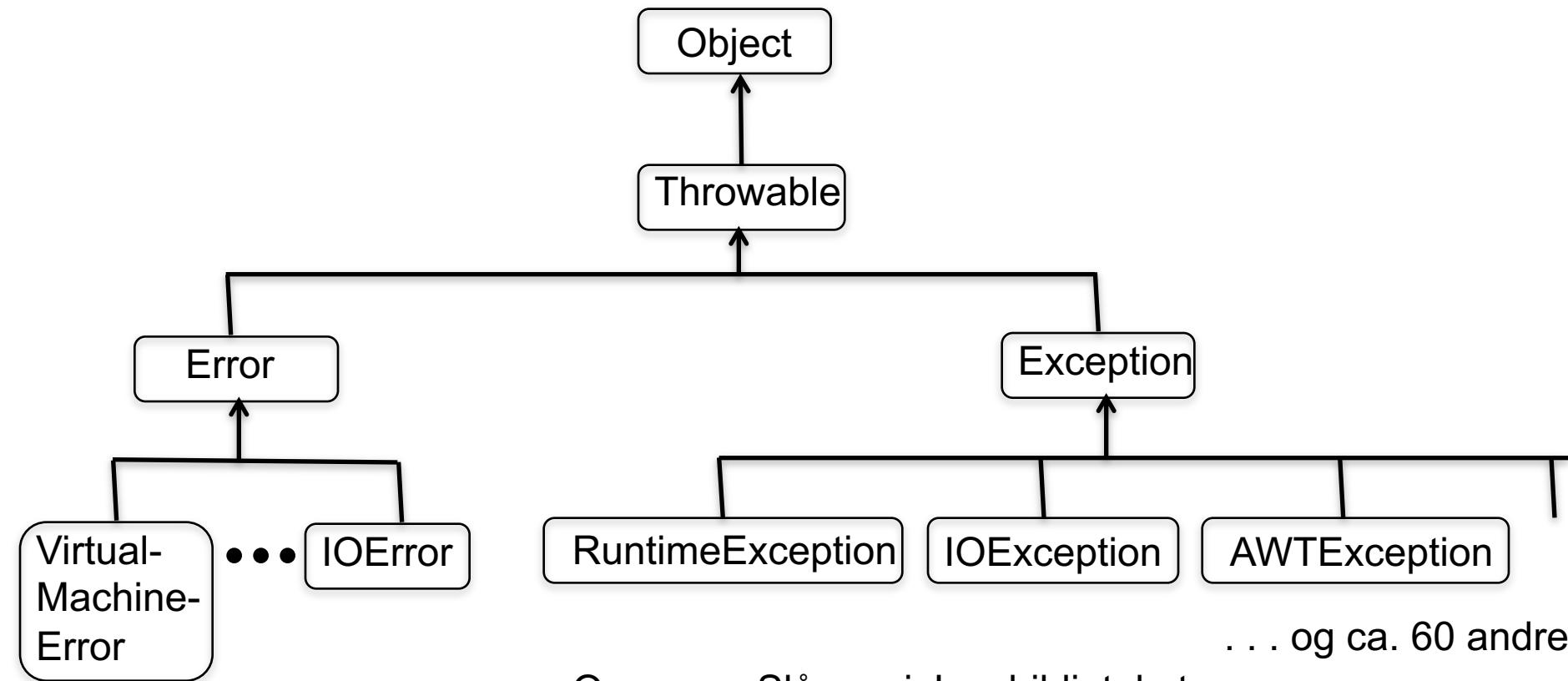
Klassehierarki:

Et eksempel fra Java-biblioteket

Oppgave: Slå opp på `ArrayList` i Javabiblioteket og se at de tre klassene er direkte subklasser av `ArrayList` (direkte naboer i klassehierarkiet)
(“Direct Known Subclasses”)

Klassehierarki: Også fra Java-biblioteket: Feil-klasser

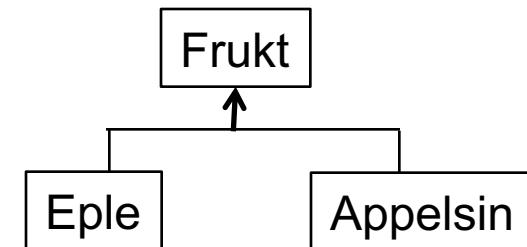
Oppgave: Slå opp i Javabiblioteket

Repetisjon:

Den boolske operatoren **instanceof** hjelper oss å finne ut av hvilken klasse et gitt objekt er, noe som er nyttig i mange tilfeller:

```
class TestFrukt {  
    public static void main(String[] args) {  
        Eple e = new Eple();   →      
        skrivUt(e);  
    }  
    static void skrivUt(Frukt f)   {  
        if (f instanceof Eple)  
            System.out.println("Dette er et eple!");  
        else if (f instanceof Appelsin)  
            System.out.println("Dette er en appelsin!");  
    }  
}
```

```
class Frukt { .. }  
class Eple extends Frukt { .. }  
class Appelsin extends Frukt { .. }
```


Men: Prøv å unngå "instanceof"

Istedentfor å teste hvilken klasse objektet er av,

låt objektet gjøre jobben selv:

Bedre program:

```
class TestFrukt2 {  
    public static void main(String[] args) {  
        Fruk2 f = new Eple2();  
        f.skrivUt(); } }
```


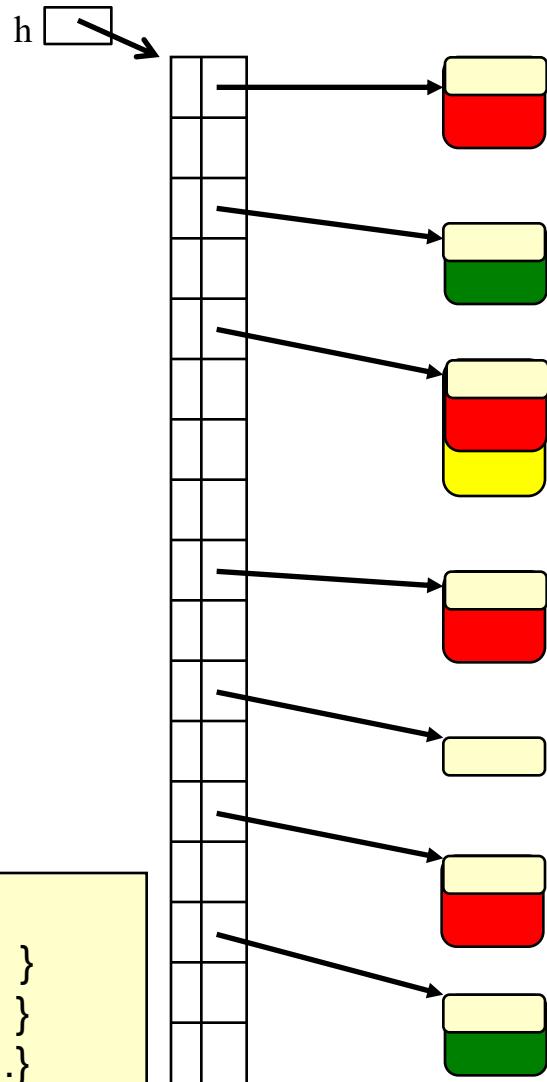
```
abstract class Fruk2 {  
    abstract public void skrivUt(); }  
  
class Eple2 extends Fruk2 {  
    public void skrivUt() {  
        System.out.println("Jeg er et eple!"); } }  
  
class Appelsin2 extends Fruk2 {  
    public void skrivUt() {  
        System.out.println("Jeg er en appelsin!"); } }
```

Bruk heller
polymorfi
hvis mulig

Biler og mer bruk av "instanceof"

```
HashMap <String, Bil> h;
h = new HashMap <String, Bil> ( );
...
for (Bil b: h.values()) {
    String nr = b.regNr;
    // kall på virtuell metode:
    b.skatt();
    if (b instanceof Personbil) {
        Personbil pb = (Personbil) b;
        int pas = pb.hentAntPass();
    } else {
        if (b instanceof Lastebil) {
            Lastebil ls = (Lastebil) b;
            double lv = ls.hentLasteVekt();
        }
    }
}
```

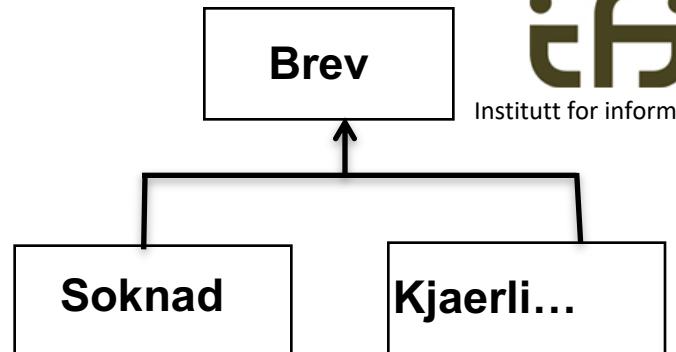
(og litt "casting" (typekonvertering))


```
class Bil { String regNr; public void skatt(){...} ... }
class Personbil extends Bil { int antPass; public void skatt(){...} ... }
class Lastebil extends Bil { double lasteVekt; p.. void skatt(){...} ... }
class Drosje extends Personbil { int LøyveNr; p.. void skatt(){...} ... }
```


- Anta at vi har deklarasjonene
 - class Brev { ... }**
 - class Soknad extends Brev { ... }**
 - class Kjaerligetsbrev extends Brev { ... }**
- Avgjør hvilke av følgende uttrykk som er lovlige:

	Lovlig	Ulovlig
Soknad s1 = new Soknad();	✓	
Soknad s2 = new Brev();		✓
Brev b1 = new Soknad();	✓	
Brev b2 = (Brev) new Soknad();	✓	
Soknad s3 = new Kjaerligetsbrev();		✓
Soknad s4 = (Soknad) new Kjaerligetsbrev();		✓
Brev b3 = (Soknad) new Brev();		✓

Hvorfor bruker vi subklasser?

1. Klasser og subklasser avspeiler **virkeligheten**
 - Bra når vi skal modellere virkeligheten i et datasystem
2. Klasser og subklasser avspeiler **arkitekturen** til datasystemet / dataprogrammet
 - Bra når vi skal lage et oversiktlig stort program
3. Klasser og subklasser kan brukes til å forenkle og gjøre programmer mer forståelig, og spare arbeid:
Gjenbruk av programdeler
 - "Bottom up" – programmering
 - Lage verktøy
 - "Top down" programmering
 - Postulere verktøy

Nå skal vi se
litt på 3

- Viktig å ikke måtte skrive ny kode hver gang man skal programmere noe nytt
 - Gjenbruk mest mulig av kode du har skrevet før
 - Lag kode med henblikk på et den skal brukes (til noe liknende) senere
 - Lag biblioteker
 - Bruk andres bibliotek
 - Javas eget bibliotek
-
- Strukturering av kode ("gjenbruk" i samme program)
 - IN1000: Gjenbruk av metoder og klasser

Gjenbruk ved hjelp av klasser / subklasser

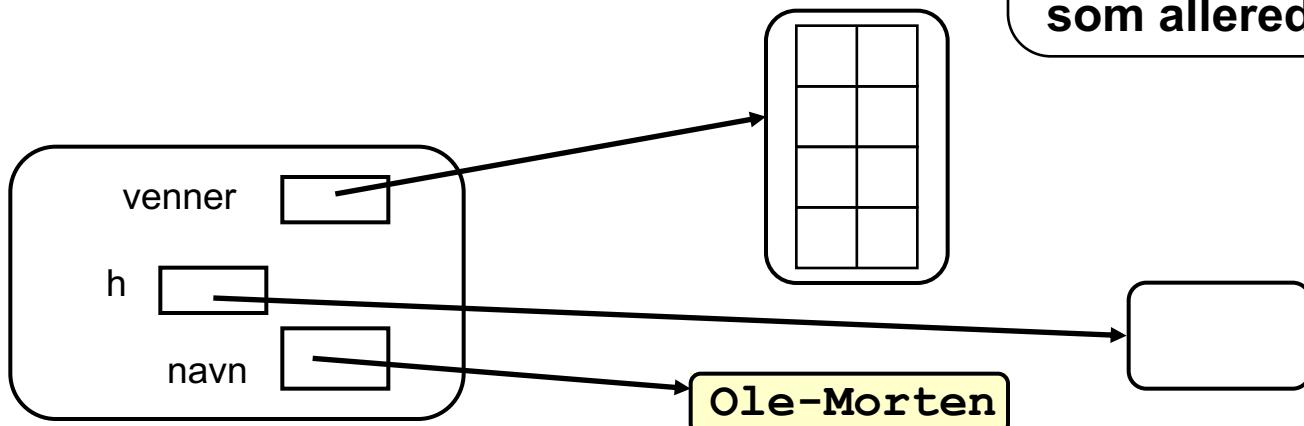
- Ved **sammensetning (komposisjon)**
 - (i Oblig 1, pensum i IN1000):
 - Deklarer referanser til objekter av klasser du har skrevet før (eller biblioteksklasser)
 - Lag objekter av disse klassen
 - Kall på metoder i disse klassene
- Ved **arv** (nytt i IN1010):
 - Lag en ny klasse som utvider den eksisterende klassen
(spesielt viktig ved litt større klasser)
 - Føy til ekstra variable og metoder

Gjenbruk ved sammensetning / komposisjon

Omtrent som i oblig 1. Ikke noe nytt

```
class Demoklasse {  
    HashMap<String,Person> venner = new HashMap<String,Person>();  
    Husdyr h = new Hund("Passopp");  
    String navn = "Ole-Morten";  
  
    /* + Diverse metoder */  
}
```

‘venner’, ‘h’ og ‘navn’ er deklarert som referansevariable som peker på objekter av andre klasser **som allerede eksisterer**.

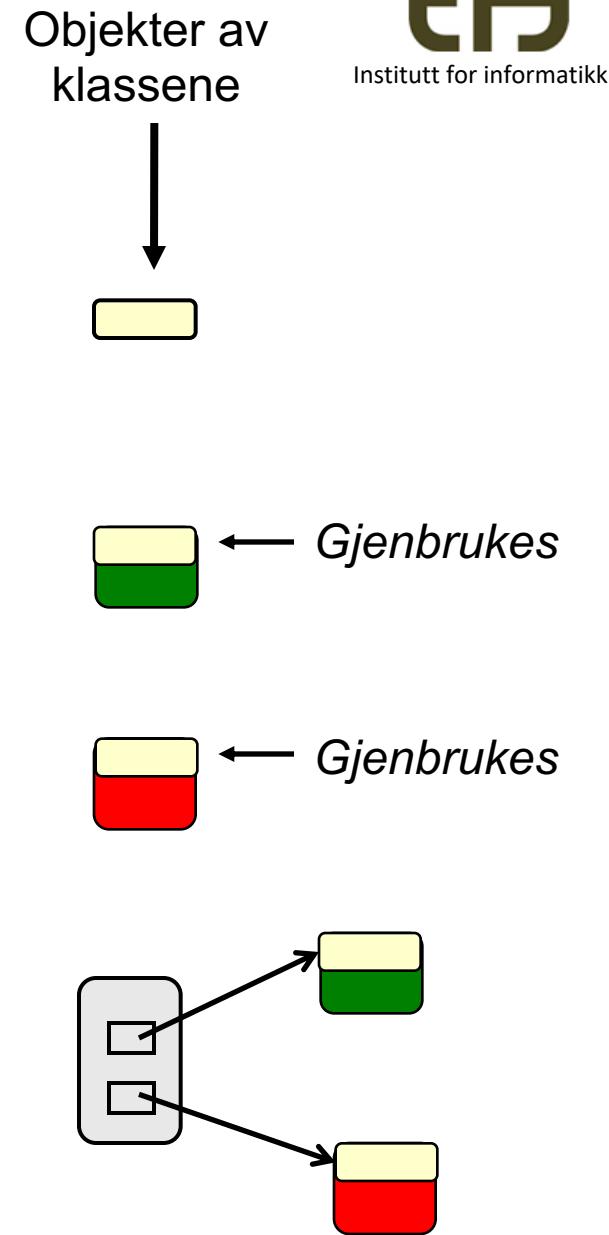

Gjenbruk ved arv

(domenet er et bibliotek)

```
class Bok {  
    protected String tittel, forfatter;  
}  
  
class Fagbok extends Bok {  
    protected double dewey;  
}  
  
class Skjønnlitterærarbok extends Bok {  
    protected String sjanger;  
}  
  
class Bibliotek {  
    Bok b1 = new Fagbok();  
    Bok b2 = new Skjønnlitterærarbok();  
}
```

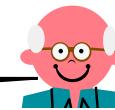
Arv
Komposisjon

- Generelt: Ved *er-en* relasjon mellom objektene.
 - En Student er en Person
 - En Ansatt er en Person
- Hva med relasjonene
 - roman – bok?
 - En roman *er en* bok (arv).
 - kapittel – bok?
 - Et kapittel *er ikke* en bok, men et kapittel *er en del av* en bok, og en bok *har/består* av kapitler (sammensetning)
- Relasjoner som *har-en* og *består-av* skal ikke modelleres som subklasser, men ved hjelp av sammensetning (som datafelt (konstanter/variable)).

Arv vs. delegering

Oppgave

Hvor er det naturlig å bruke komposisjon og hvor er det naturlig med arv i disse tilfellene?

Relasjon mellom	Komposisjon	Arv
vare - varelager	✓	
nyhetskanal - kanal		✓
person - personregister	✓	
cd - spor (sanger)	✓	
PC - datamaskin		✓
gaupe - rovdyr		✓
fly - transportmiddel		✓
motor - bil	✓	

- Klassen Object inneholder bl.a. tre viktige metoder:
 - String `toString()`
returnerer en String-representasjon av objektet
 - boolean `equals(Object o)`
sjekker om to objekter er like
(i Object det samme som pekerlikhet)
 - int `hashCode()`
returnerer en hash-verdi av objektet
- Disse metodene kan man så selv redefinere til å gjøre noe mer fornuftig.
- Poenget er at en bruker av en klasse vet at disse metodene *alltid* vil være definert (pga. polymorfi)

Eksempel på `toString` og `equals`

```
class Punkt {  
    protected int x, y;  
    Punkt(int x0, int y0) {  
        x = x0;  
        y = y0;  
    }  
}
```

```
class Punkt2 {  
    protected int x, y;  
    Punkt2(int x0, int y0) {  
        x = x0;  y = y0;  
    }  
  
    public String toString() {  
        return ("x = "+x+" y = "+y);  
    }  
  
    public boolean equals(Object o) {  
        if (!(o instanceof Punkt2))  
            return false;  
        Punkt2 p = (Punkt2) o;  
        return x == p.x && y == p.y;  
    }  
}
```

Anta:

```
Punkt p1 = new Punkt(3,4);  
Punkt p2 = new Punkt(3,4);  
  
Punkt2 q1 = new Punkt2(3,4);  
Punkt2 q2 = new Punkt2(3,4);
```

Hva blir nå:

`p1.toString()`; **Punkt@f5da06**
`p1.equals(p2)`; **false**

`q1.toString()`; **x = 3 y = 4**
`q1.equals(q2)`; **true**

Konstruktører

Ikke noe nytt

Bruk av konstruktører når vi opererer med "enkle" klasser er ganske ukomplisert. Når vi skriver

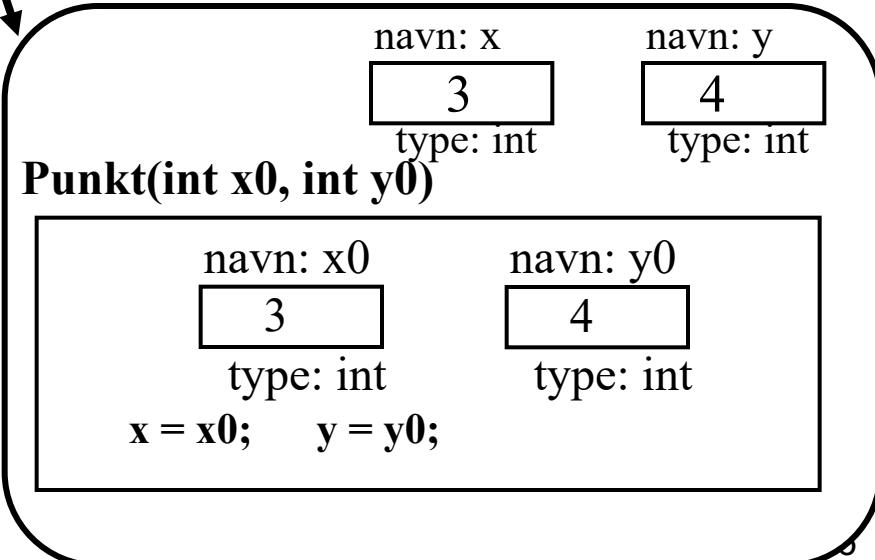
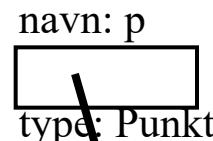
Punkt p = new Punkt(3, 4);
skjer følgende:

1. Det settes av plass i intern-minnet til et objekt av klassen Punkt og til referansevariablen p.
2. Variablene x og y blir opprettet inne i objektet (instansvariable)
3. Konstruktør-metoden blir kalt med x0=3 og y0=4.
4. Etter at konstruktøren har satt x=3 og y=4, blir verdien av høyresiden i tilordningen

Punkt p = new Punkt(3,4)
adressen (en referanse, peker) til
det nye objektet.

5. Tilordningen Punkt p = ... utføres,
dvs p settes lik adressen /
referansen til objektet.

```
class Punkt {  
    protected int x, y;  
  
    Punkt(int x0, int y0) {  
        x = x0;  
        y = y0;  
    }  
}
```


Konstruktører og arv

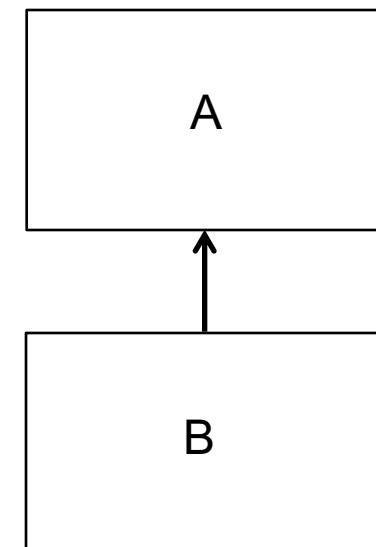
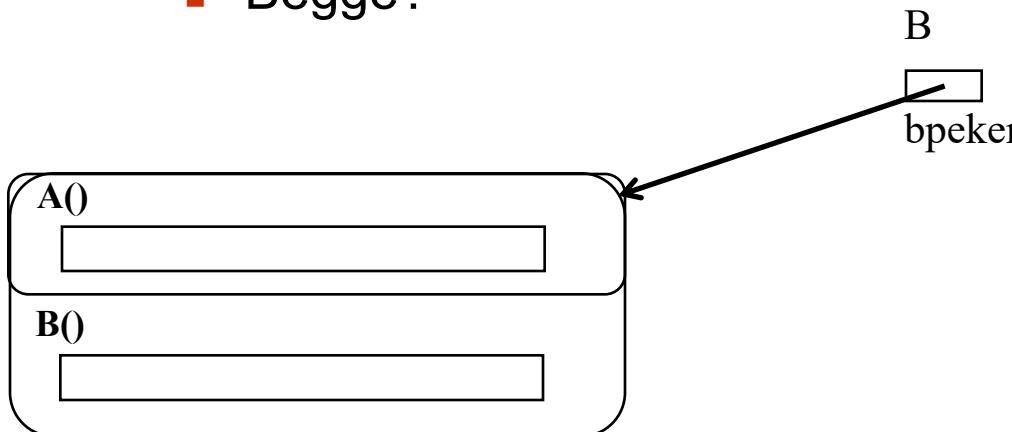
Det blir noe mer komplisert når vi opererer med arv:

- Anta at vi har definert en subklasse

```
class B extends A { ... }
```
- Hvilken konstruktør utføres hvis vi skriver

```
B bpeker = new B();
```

 - Konstruktøren i klassen A?
 - Konstruktøren i klassen B?
 - Begge?

Konstruktører og arv (forts.)

- Anta at vi har deklarert tre klasser:

```
class A { ... }  
class B extends A { ... }  
class C extends B { ... }
```

- Når vi skriver **new C()** skjer følgende:
 1. Konstruktøren til C kalles (som vanlig)
 2. Konstruktøren til C starter med å kalle på B sin konstruktør
 3. Konstruktøren til B starter med å kalle på A sin konstruktør
 4. Så utføres A sin konstruktør
 5. Kontrollen kommer tilbake til B sin konstruktør, som utføres
 6. Kontrollen kommer tilbake til C sin konstruktør, som utføres

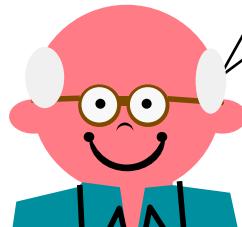

Kall på super-konstruktøren

- Superklassens konstruktør kan kalles fra en subklasse ved å si:
 - **super()** ;
 - vil kalle på en konstruktør uten parametre
 - **super(5, "test")** ;
 - om vi vil kalle på en konstruktør med to parametre (int og String)
- Et kall på super **må** legges **helt i begynnelsen av** konstruktøren.
- Kaller man ikke super eksplisitt, vil Java **selv legge inn kall på super()** helt først i konstruktøren når programmet kompileres.
- Hvis en klasse ikke har noen konstruktør, legger Java inn en tom konstruktør med kallet `super();`

NB!
Det er forskjell på
super.
og
super(. . .)

Eksempel 1

Anta at vi har følgende klasser:

```
class Person {  
    protected String fødselsnr;  
  
    Person() {  
        fødselsnr = "12034567890";  
    }  
}  
  
class Student extends Person {  
    protected int studID;  
  
    Student() {...}  
}
```

Anta to konstruktører:

```
Student() {  
    super();  
    studID = 0;  
}
```

eller:

```
Student() {  
    studID = 0;  
}
```

Disse to er helt ekvivalente!

Hva skjer hvis Student ikke har noen konstruktør : ?

```
class Student extends Person {  
    int studID = 0;  
}
```

Svar: det går bra

Eksempel 2

Her er fire forslag til konstruktører:

Anta at vi har følgende klasser:

```
class Person {  
    protected String fødselsnr;  
  
    Person(String fnr) {  
        fødselsnr = fnr;  
    }  
}  
  
class Student extends Person {  
    protected int studID;  
  
    Student() { ... }  
}
```

```
Student() {  
    studID = 0;  
}
```

```
Student() {  
    super("12345");  
    studID = 0;  
}
```

```
Student(String nr) {  
    super(nr);  
    studID = 17;  
}
```

```
Student(String nr,  
        int id) {  
    super(nr);  
    studID = id;  
}
```

Hvilke virker?
Diskuter!

Eksempel 3

```
class Bygning {  
    Bygning() {  
        System.out.println("Bygning");  
    }  
}  
  
class Bolighus extends Bygning {  
    Bolighus() {  
        System.out.println("Bolighus");  
    }  
}  
  
class Blokk extends Bolighus {  
    Blokk() {  
        System.out.println("Blokk");  
    }  
}  
  
public static void main(String[] args) {  
    new Blokk();  
}
```

Hva blir utskriften
fra dette
programmet?

Når programmet kompileres

```
class Bygning {  
    Bygning() {  
        super();  
        System.out.println("Bygning");  
    }  
} // class Bygning  
  
class Bolighus extends Bygning {  
    Bolighus() {  
        super();  
        System.out.println("Bolighus");  
    }  
} // class Bolighus  
  
class Blokk extends Bolighus {  
    Blokk() {  
        super();  
        System.out.println("Blokk");  
    }  
    public static void main(String[] args) {  
        new Blokk();  
    }  
} // class Blokk
```

Java føyer selv på
'super()' i disse tre
konstruktørene før
programmet utføres

Når programmet utføres

```
class Bygning {  
    Bygning() {  
        super(); ——————  
        System.out.println("Bygning");  
    }  
} // class Bygning  
  
class Bolighus extends Bygning {  
    Bolighus() { ←—————  
        super();  
        System.out.println("Bolighus");  
    }  
} // class Bolighus  
  
class Blokk extends Bolighus {  
    Blokk() {  
        super(); ——————  
        System.out.println("Blokk");  
    }  
    public static void main(String[] args) {  
        new Blokk();  
    }  
} // class Blokk
```

4.

5.

Til Object sin
konstruktør

2.

3.

Her starter
eksekveringen

1.


```
class Bygning {  
    Bygning() {  
        super();  
        System.out.println("Bygning");  
    }  
}  
// class Bygning
```

6.

Tilbake fra Object
sin konstruktør

7.

Nå er
Bygning
skrevet ut

```
class Bolighus extends Bygning {  
    Bolighus() {  
        super();  
        System.out.println("Bolighus");  
    }  
}  
// class Bolighus
```

8.

Nå er
Bolighus
skrevet ut

```
class Blokk extends Bolighus {  
    Blokk() {  
        super();  
        System.out.println("Blokk");  
    }  
}
```

9.

Nå er Blokk
skrevet ut

```
public static void main(String[] args) {  
    new Blokk();  
}  
// class Blokk
```

Eksempel 4

```
class Bygning {  
    Bygning() {  
        System.out.println("Bygning");  
    }  
}  
  
class Bolighus extends Bygning {  
    Bolighus(int i) {  
        System.out.println("Bolighus nr " + i);  
    }  
}  
  
class Blokk extends Bolighus {  
    Blokk() {  
        System.out.println("Blokk");  
    }  
}  
  
public static void main(String[] args) {  
    new Blokk();  
}
```

Hva skjer i dette eksempelet?

Merk:
Konstruktøren i klassen Bolighus har nå en parameter.


```
class Bygning {  
    Bygning() {  
        super();  
        System.out.println("Bygning");  
    }  
} // class Bygning
```

```
class Bolighus extends Bygning {  
    Bolighus(int i) {  
        super();  
        System.out.println("Bolighus");  
    }  
} // class Bolighus
```

```
class Blokk extends Bolighus {  
    Blokk() {  
        super();  
        System.out.println("Blokk");  
    }  
    public static void main(String[] args) {  
        new Blokk();  
    }  
} // class Blokk
```

Java legger igjen til kall på super() i alle konstruktørene.

Men: Kallet matcher ikke metoden i antall parametere!

Mulige løsninger:

1. Selv legge til kall på super, med argument, i konstruktøren Blokk.
2. Legge til en tom konstruktør i Bolighus.